

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) योग

परीक्षा : डिसेंबर – २०२५

प्रथम वर्ष

सत्र – २

विषय:- महिला आणि कायदा (BAYH23-204)

दिनांक: ०५/१२/२०२५

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

२) उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

प्रश्न १. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतीही चार)

(४०)

- भारतातील महिलांच्या सबलीकरणावर घटनात्मक तरतुदींच्या परिणामांचा अभ्यास करा.
- हुंडा प्रतिबंधक अधिनियम, १९६१ चे उद्दिष्टे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
- प्रसूती लाभ अधिनियम, १९६१ आणि त्याचा कामकाजी महिलांवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.
- कामगार कायदे महिलांना कार्यस्थळी होणाऱ्या छळापासून कसे संरक्षण देतात ?
- महिलांचे अश्लील चित्रण (प्रतिबंध) अधिनियम, १९८६ मधील तरतुदींचे विश्लेषण करा.
- वैद्यकीय गर्भपात कायदा, १९७१ हे प्रजनन हक्कांच्या दृष्टीने किती महत्वाचे आहे, याचे स्पष्टीकरण करा.

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(१०)

- गृह हिंसाचाराच्या बळींना उपलब्ध असलेल्या कायदेशीर उपायांचे परीक्षण करा.
- भारतामधील सन्मानहत्या (honour killing) विरुद्धच्या कायदेशीर आराखड्याचे विश्लेषण करा.
- कार्यस्थळी लैंगिक छळ प्रतिबंधक कायद्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- महिलांना लक्ष्य करणाऱ्या सायबर गुन्ह्यांविरुद्ध अधिक कठोर कायद्यांची गरज का आहे, यावर चर्चा करा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(१०)

- मानव तस्करी आणि कलम २३ (Article 23)
- भारतीय दंड संहिता अंतर्गत महिलांचे संरक्षण
- लैंगिक समानता आणि समान नागरी संहिता (UCC)
- महिलांच्या हक्कांच्या संरक्षणामध्ये स्वयंसेवी संस्थांची (NGOs) भूमिका

Translation in English
Sub: Women and Law (BAYH23-204)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer the following questions in detail (Any Four) (40)

1. Examine the impact of constitutional provisions on women's empowerment in India.
2. Explain the objectives and impact of the Dowry Prohibition Act, 1961.
3. Explain the Maternity Benefits Act, 1961, and its impact on working women.
4. Explain how labor laws protect women against workplace harassment.
5. Analyze the provisions of the Indecent Representation of Women (Prohibition) Act, 1986.
6. Explain the significance of the Medical Termination of Pregnancy Act, 1971 in reproductive rights.

Q.2. Answer the following questions in short (Any Two) (10)

1. Examine the legal remedies available for survivors of domestic violence.
2. Analyze the legal framework addressing honor killings in India.
3. Examine the importance of laws preventing sexual harassment at workplaces.
4. Discuss the need for stronger laws against cyber crimes targeting women.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

1. Human Trafficking and Article 23
 2. Protection of Women under the IPC
 3. Gender Equality and UCC
 4. Role of NGOs in Protecting Women's Rights
-